

*Управління культури та туризму
Житомирської обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для дітей та юнацтва
Житомирської обласної ради*

ЛІТЕРАТУРНІ та ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЖИТОМИРЩИНИ на 2025 РІК

УДК 050+908(477.42)

Л 64

Укладач Антоніна МАКАРЕВИЧ

Відповідальні за випуск:

в. о. директора Лариса МОЗГОВА

редактор Раїса БАРАЛО

комп'ютерний дизайн Антоніна МАКАРЕВИЧ

комп'ютерна верстка Валерій ГОРОДНИЧИЙ

**Літературні та пам'ятні дати Житомирщини на 2025 рік /
Обласна бібліотека для дітей та юнацтва Житомир. облради. ;
уклад. А. М. Макаревич. – Житомир, 2024. – 10 с.**

Календар містить перелік ювілейних дат, знаменних та пам'ятних подій, важливих для України і Житомирщини, що відзначатимуться протягом 2025 року.

Розрахований на широке коло користувачів.

@Уклад. Антоніна Макаревич

@Обласна бібліотека для дітей та юнацтва

Житомирської обласної ради

Визначні десятиліття, проголошені

Організацією Об'єднаних Націй

2015-2025 – Десятиліття осіб африканського походження

2016-2025 – Десятиліття дій ООН з проблем харчування

2018-2028 – Десятиліття дій «Вода для сталого розвитку»

2019-2028 – Десятиліття щодо сімейних фермерських господарств

2024-2033 – Міжнародне десятиліття наук для сталого розвитку

У 2025 році виповнюється

- **1080 років** від першої літописної згадки про місто Коростень (945).
- **215 років** від народження **Гейнча Кароля Августа** (1810–після 1860), драматурга, театрального діяча.
- **160 років** Житомирському обласному краєзнавчому музею (жовтень, 1865).
- **150 років** Волинській фельдшерській школі (нині – Житомирський медичний інститут) (1875).
- **130 років** обласній клінічній лікарні імені О. Ф. Гербачевського (грудень, 1895).
- **125 років** Товариству дослідників Волині (грудень, 1900).
- **120 років** з часу відкриття при Житомирському відділенні Імператорського Російського Музичного товариства музичних класів – першого спеціального музичного закладу на Волині (нині – Житомирський музичний фаховий коледж ім. В. С. Косенка Житомирської обласної ради) (травень, 1905).
- **65 років** від дня заснування Житомирського політехнічного інституту (нині – Державний університет «Житомирська політехніка») (червень, 1960).
- **60 років** Житомирській обласній організації Національної Спілки письменників України (1965).
- **55 років** Музею космонавтики імені Сергія Павловича Корольова (1.08.1970 була відкрита перша експозиція Меморіального будинку-музею академіка Сергія Павловича Корольова).

Січень

1 січня

80 років від дня народження **Василя Адамовича Ярмолюка** (псевдонім **Яр**), (01.01.1945-08.02.2015) українського прозаїка, поета. Народився в с. Липлянщина Народицького (нині Коростенського) району на Житомирщині.

3 січня

130 років від дня народження **Бориса Миколайовича Лятошинського** (03.01.1895-15.04.1968), українського композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча. Народився в м. Житомир.

30 січня

95 років від дня народження **Всеволода Зіновійовича Нестайка** (30.01.1930-16.08.2014), українського драматурга, письменника, класика сучасної української літератури для дітей. Народився в м. Бердичів.

Лютий

4 лютого

145 років від дня народження **Климентася Васильовича Квітки** (04.02.1880-19.09.1953), українського фольклориста-музикознавця, юриста, дослідника фольклору та етнографії нашого краю, друга та чоловіка Лесі Українки.

6 лютого

70 років від дня народження **Наталії Михайлівни Клименко** (06.02.1955), письменниці, музеєзнавиці, дослідниці мистецької спадщини Т. Г. Шевченка. Народилася в с. Левків Житомирського району Житомирської обл.

29 лютого

65 років від дня народження **Віктора Борисовича Васильчука** (29.02.1960), українського письменника та журналіста. Народився в м. Коростень Житомирської області. Пише твори для дітей.

Березень

8 березня

80 років від дня народження **Марії Антонівни Пономаренко** (08.03.1945-08.06.2022), дитячої письменниці. Народилася в с. Левків Житомирського району. Лауреат премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва (2011).

115 років від дня народження **Риви Наумівни Балясної** (08.03.1910-01.10.1980), єврейської поетеси, уродженки м. Радомишль. Писала єврейською мовою.

19 березня

130 років від дня народження **Максима Тадейовича Рильського** (19.03.1895-24.07.1964), українського поета, перекладача, літературознавця, громадського діяча, академіка АН СРСР. Окремі періоди життя пов'язані з с. Романівка Попільнянського (нині Житомирського) району та с. Вчорайше Ружинського (нині Бердичівського) району.

20 березня

110 років від дня народження **Святослава Теофіловича Ріхтера** (20.03.1915-01.08.1997), піаніста, народного артиста СРСР. Народився в м. Житомир.

23 березня

125 років від дня народження **Остапа Яковича Демчука** (23.03.1900-19.12.1945) українського письменника. Жив і працював на Житомирщині.

28 березня

85 років від дня народження **Михайла Антоновича Прилуцького** (28.03.1940 -27.11.2018), (літературний псевдонім Лісовий), письменника, заслуженого журналіста України. Уродженець с. Малі Кошарища Коростишівського (нині Житомирського) району.

Квітень

1 квітня

90 років від дня народження **Вадима Дмитровича Крищенка** (01.04.1935), українського поета-пісняра, народного артиста України. Народився в м. Житомир.

2 квітня

135 років від дня народження **Якова Григоровича Савченка** (02.04.1890-02.11.1937) (псевд. Яків Можайко, Ярина Праділь), українського поета, кінознавця, театрознавця. Репресований. З 1911 р. жив і працював у м. Житомир.

29 квітня

155 років від дня народження **Канцєрова Олександра Григоровича** (29.04.1870–25.05.1937), художника, музиканта. Жив у м. Житомир.

Травень

120 років з часу відкриття при Житомирському відділенні Імператорського Російського Музичного товариства музичних класів – першого спеціального музичного закладу на Волині (нині – Житомирський музичний фаховий коледж ім. В. С. Косенка Житомирської обласної ради) (травень, 1905).

8 травня

День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років.

50 років від дня народження **Світлани Миколаївни Штатської** (Гресь) (8.05.1975), поетеси. Народилася в с. Двірець Житомирського району. З червня 2017 року очолює Житомирську обласну організацію Національної спілки письменників України. Пише твори для дітей.

9 травня

День Європи

12 травня

70 років від дня народження **Валентини Володимирівни Бендерської** (12.05.1955), письменниці, перекладачки, музиканта. Народилась в м. Бердичів, Житомирської області.

19 травня

115 років від дня народження **Анатолія Володимировича Добровольського** (19.05.1910–19.05.1988), архітектора, академіка. Народився в с. Буки (нині Малинського району) Житомирської області.

28 травня

105 років від дня народження **Наума Мироновича Тихого** (28.05.1920–27.10.1996), письменника, перекладача. Народився в селищі Ємільчине (нині Звягельського району) на Житомирщині.

Червень

65 років від дня заснування Житомирського політехнічного інституту (нині – Державний університет «Житомирська політехніка») (червень, 1960).

5 червня

90 років від дня народження **Євгена Васильовича Концевича** (05.06.1935-21.07.2010), українського письменника, перекладача, «шістдесятника», дисидента, почесного громадянина Житомира. Народився в с. Млинище Житомирського району. Жив у м. Житомир.

24 червня

75 років від дня народження **Ігоря Федоровича Живагіна** (24.06.1950-01.07.1997), поета-лірика. Жив і працював у Житомирі з 1972 р.

25 червня

60 років від дня народження **Махоріна Геннадія Леонідовича** (25.06.1965), кандидата історичних наук, доцента кафедри суспільних наук Поліського національного університету, краєзнавця, письменника, видавця, мецената, громадського діяча.

Липень

12 липня

105 років від дня народження **Петра Павловича Клименка** (12.07.1920-04.03.1999), українського письменника. Уродженець с. Хотинівка Коростенського району.

Серпень

1 серпня

55 років Музею космонавтики імені Сергія Павловича Корольова у Житомирі. 1 серпня 1970 року була відкрита перша експозиція Меморіального будинку-музею академіка Сергія Павловича Корольова.

6 серпня

135 років від дня народження **Вероніки Януарівни Морозової** (Гладкої) (6.08.1890-10.10.1966) (відома під псевдонімом Вероніка Морозівна), поетеси, перекладачки творів Джека Лондона українською мовою. Народилася в м. Андрушівка Житомирської області.

95 років від дня народження **Володимира Уляновича Козака** (Семибрата) (06.08.1930-05.08.1995), українського поета. Жив і працював на Житомирщині.

9 серпня

105 років від дня народження **Миколи Андрійовича Скорського** (09.08.1920-10.01.2016), українського літературознавця. Жив і працював у м. Житомир.

Жовтень

160 років Житомирському обласному краєзнавчому музею (жовтень 1865).

8 жовтня

160 років від дня народження **Олексія Івановича Свірського** (08.10.1865-06.11.1942), письменника. Уродженець м. Житомир (за іншими даними жив в Житомирі з 5 до 12 років).

13 жовтня

145 років від дня народження **Саші Чорного** (13.10.1880-05.08.1932) (спр. Олександр Михайлович Глікберг) поета-сатирика, перекладача, журналіста. Навчався у Другій житомирській гімназії. Працював і друкувався у газеті «Волинский вестник». Писав твори для дітей.

18 жовтня

75 років від дня народження **Анатолія Васильовича Білошицького** (18.10.1950-18.10.1994), композитора, диригента, педагога. Уродженець м. Коростень.

30 жовтня

65 років від дня народження **Бойко Лариси Борисівни** (30.10.1960), музиканта, композиторки, співачки, педагога. Лауреат премії імені Лесі Українки Житомирського обласного відділення Українського фонду культури. Народилась у м. Новоград-Волинський (нині Звягель).

Листопад

18 листопада

165 років від дня народження **Ігнація Яна Падеревського** (18.11.1860-29.06.1941), видатного польського піаніста, диригента, композитора, державного і громадського діяча Польщі. Перебував у нашому місті. Батьки поховані в м. Житомир.

Грудень

130 років обласній клінічній лікарні імені О. Ф. Гербачевського (грудень, 1895).

125 років Товариству дослідників Волині (грудень, 1900).

12 грудня

120 років від дня народження **Василя Семеновича Гроссмана** (12.12.1905-14.09.1964), письменника, фронтового кореспондента. Народився в м. Бердичів.

